

Stockholms Stadshus AB:s köp av negativa utsläpp från Stockholm Exergis BECCS-anläggning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Stockholms Stadshus AB:s köp av negativa utsläpp från Stockholm Exergis BECCS-anläggning, omfattande ett maximalt belopp om 120 miljoner kronor per år, justerat med KPIF från januari 2025, för perioden 2029–2043, godkänns.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Stockholm Exergi bygger BECCS Stockholm, en anläggning för koldioxidavskiljning i Energihamnen vid Värtaverket. Den infångade koldioxiden kommer, efter transport till sjöss, lagras geologiskt under havsbotten utanför Bergen, Norge.

Investeringsbeslut fattades i mars 2025 och anläggningen planeras tas i drift under 2028. Tekniken möjliggör permanent lagring av biogen koldioxid och ger därmed upphov till negativa utsläpp.

Stockholms stad har som mål att vara territoriellt klimatpositiv år 2030 och fossilfri senast 2040. Målen innebär att utsläppen ska minska kraftigt och att upptaget av växthusgaser ska vara högre än utsläppen.

Mot bakgrund av Stockholms stads höga ambitioner i klimatarbetet avser Stockholms Stadshus AB att ingå avtal om köp av negativa utsläpp från Stockholm Exergi.

Åtagandet syftar till att bidra till koncernens klimatarbete genom att motverka långsiktigt kvarstående utsläpp som är särskilt svåra att reducera.

Stockholms Stadshus AB avser att ingå avtal upp till ett maximalt belopp om 120 miljoner kronor per år, justerat med konsumentprisindex med fast ränta (KPIF) från januari 2025, för perioden 2029–2043.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret och Stockholms Stadshus AB.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Stockholms stad har som mål att bli klimatpositivt 2030. Målet innebär att utsläppen ska minska kraftigt och att negativa utsläpp ska vara större än kvarvarande utsläpp.

Fjärrvärmen spelar en avgörande roll för att nå stadens klimatmål, inte bara genom uppvärmning av byggnader, utan även genom att bidra med negativa utsläpp. Detta uppnås då koldioxid från förbränning av biobränslen i fjärrvärmeproduktionen fångas in och lagras permanent (bio-CCS/BECCS). Genom att bygga och ta i drift en bio-CCS-anläggning i Stockholm kommer årligen 800 000 ton koldioxid fångas in och lagras. Det motsvarar mer än utsläppen från all vägtrafik i Stockholm. För att Stockholms stad ska bli klimatpositivt senast år 2030 är BECCS-anläggningen i Energihamnen alltså avgörande.

Det är glädjande att Stockholms Stadshus AB nu ingår avtal om köp av negativa utsläpp från Stockholm Exergi. Det är av avgörande betydelse att stadens bolag fortsätter att arbeta hårt för att minska utsläppen i enlighet med klimathandlingsplanens målsättningar. Stadens klimatmål om att halvera utsläppen till 2030 är i sig oberoende av BECCS. De negativa utsläppen är alltså ett komplement till fortsatta utsläppsminskningar, inte en ersättning. Åtagandet i detta ärende syftar därför till att bidra till koncernens klimatarbete genom att motverka de långsiktigt kvarstående utsläpp som är särskilt svåra att reducera.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarråden Christofer Fjellner, Dennis Wedin och Andréa Hedin (alla M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att delvis godkänna förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra

Det är viktigt att Stockholms stad minskar sina utsläpp och ställer om. Men det måste ske kostnadseffektivt och med stor respekt för skattebetalarnas pengar.

Det här beslutet handlar om att fastställa ett maximalt belopp för Stockholms stadshus AB att köpa negativa utsläppsrätter för åren 2029–2034. Med tanke på de många osäkerheter, inte minst ur ett ekonomiskt hänseende, som omgärdar BEECS vill vi understryka att vi i och med det här beslutet inte utan villkor ställer oss bakom att Stockholms stadshus AB köper utsläppsrätter för 120 mnkr per år 2029–2034.

Tvärtom måste varje beslut om köp av utsläppsrätter fattas separat när det blir aktuellt från och med år 2029. Beslutet om att köpa negativa utsläppsrätter och omfattningen av köpet måste då ställas i relation till kostnader för andra klimatåtgärder, som kan minska Stockholms stads utsläpp.

Vi anser också att beslut att köpa utsläppsrätter ska fattas av och ekonomiskt belasta varje enskilt bolag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 13 maj 2026

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Jonas Nilsson och Johan Nilsson (alla M) som är likalydande med Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Gabriel Kroon (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå borgarrådsberedningens förslag till beslut.
2. Därutöver anföra följande:

Stockholms Stadshus AB avser att ingå avtal upp till ett maximalt belopp om 120 miljoner kronor per år, justerat med konsumentprisindex med fast ränta (KPIF) från januari 2025, för perioden 2029–2043.

Sverigedemokraterna ställer sig tveksamma över nyttan av denna satsning jämfört med att lägga pengarna på välfärden. Vi förespråkar istället mer pengar till äldreomsorgen och förskolan för att höja språkraven och kvalitén.

Särskilt uttalande av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Centerpartiet vill att utsläppen ska ner och jobben ska bli fler. Det finns en stor potential att fånga mer än hälften av de svenska utsläppen, bara genom att punktmarkera de 70 anläggningar med mest biologiska utsläpp av koldioxid. Det är alltså inte bara ett litet komplement, utan en stor potential att minska Sveriges klimatavtryck, inom ett område som i dag inte har några styrmedel alls. Koldioxid från biologiska källor ingår i kretsloppet och räknas därför av naturliga skäl inte in i koldioxidskatt eller EU:s utsläppshandel.

Att Stockholms stadshus AB köper negativa utsläpp är ett bra sätt för Stockholms stad att minska våra samlade utsläpp.

Ersätтарыttrande av Nike Örbrink (KD) som är likalydande med Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Ärendet avser Stockholms Stadshus AB:s avsikt att, i enlighet med det tidigare tecknade letter of intent (avsiktsförklaring), ingå avtal om köp av negativa utsläpp från Stockholm Exergis BECCS-anläggning.

Syftet med åtagandet är att bidra till koncernens klimatarbete genom att möjliggöra tillgång till permanenta negativa utsläpp som komplement till pågående utsläppsminskningar. Intresset för denna typ av åtgärder har ökat och flera privata aktörer har redan ingått avtal om köp av negativa utsläpp, vilket bidrar till utvecklingen av en framväxande marknad.

Stockholms Stadshus AB föreslås mot bakgrund av ovan ingå avtal om köp av negativa utsläpp upp till ett maximalt belopp om 120 miljoner kronor per år, justerat med KPIF från januari 2025, för perioden 2029–2043. Finansiering hanteras i kommande reguljära budgetprocesser.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB beslutade vid sitt sammanträde den 13 april 2026 följande. Koncernstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Stockholms Stadshus AB:s köp av negativa utsläpp från Stockholm Exergis BECCS-anläggning, omfattande ett maximalt belopp om 120 miljoner kronor per år, justerat med KPIF från januari 2025, för perioden 2029–2043, godkänns.

Koncernstyrelsen beslutar för egen del följande.

1. Stockholms Stadshus AB:s köp av negativa utsläpp från Stockholm Exergis BECCS-anläggning, omfattande ett maximalt belopp om 120 miljoner kronor per år, justerat med KPIF från januari 2025, för perioden 2029–2043, godkänns.
2. Verkställande direktören för Stockholms Stadshus AB ges i uppdrag att vidta de åtgärder som krävs för att genomföra beslutet.

Reservation av Gunnar Björkman (M), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Jonas Naddebo (C), se Reservationer m.m.

Stadsledningskontorets och Stockholms Stadshus AB:s gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 18 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen och stadsledningskontoret bedömer att tillgång till negativa utsläpp utgör en viktig komponent i koncernens långsiktiga klimatarbete. Trots omfattande åtgärder för att minska utsläppen kommer vissa utsläpp som är tekniskt svåra eller mycket kostsamma att eliminera helt, kvarstå över tid.

Internationella klimatbedömningar, bland annat från FN:s klimatpanel Intergovernmental Panel on Climate Change, visar att sådana kvarvarande utsläpp

behöver balanseras med permanenta negativa utsläpp för att långsiktiga klimatmål ska kunna uppnås. Negativa utsläpp bör därmed ses som ett komplement till, och inte en ersättning för, fortsatta utsläppsminskningar.

Koncernledningen och stadsledningskontoret bedömer vidare att koncernens medverkan genom köp av negativa utsläpp bidrar till att etablera en marknad för permanenta negativa utsläpp samt till utvecklingen av teknik och infrastruktur inom området. Möjligheten att kombinera fortsatta utsläppsminskningar med tillgång till negativa utsläpp bedöms vara en ändamålsenlig hantering av utsläpp som är svåra att eliminera helt.

Mot denna bakgrund, och i enlighet med det tidigare tecknade LOI:t, bedömer koncernledningen och stadsledningskontoret att det är motiverat att Stockholms Stadshus AB ingår avtal om köp av negativa utsläpp inom angiven ekonomisk ram.

Reservationer m.m.

Stockholms Stadshus AB

Reservation av Gunnar Björkman (M)

1. Att delvis godkänna förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra

Det är viktigt att Stockholms stad minskar sina utsläpp och ställer om. Men det måste ske kostnadseffektivt och med stor respekt för skattebetalarnas pengar.

Det här beslutet handlar om att fastställa ett maximalt belopp för Stockholms stadshus AB att köpa negativa utsläppsrätter för åren 2029–2034. Med tanke på de många osäkerheter, inte minst ur ett ekonomiskt hänseende, som omgärdar BEECS vill vi understryka att vi i och med det här beslutet inte utan villkor ställer oss bakom att Stockholms stadshus AB köper utsläppsrätter för 120 mnkr per år 2029–2034.

Tvärtom måste varje beslut om köp av utsläppsrätter fattas separat när det blir aktuellt från och med år 2029. Beslutet om att köpa negativa utsläppsrätter och omfattningen av köpet måste då ställas i relation till kostnader för andra klimatåtgärder, som kan minska Stockholms stads utsläpp.

Vi anser också att beslut att köpa utsläppsrätter ska fattas av och ekonomiskt belasta varje enskilt bolag.

Särskilt uttalande av Jonas Naddebo (C)

Centerpartiet vill att utsläppen ska ner och jobben ska bli fler. Det finns en stor potential att fånga mer än hälften av de svenska utsläppen, bara genom att punktmarkera de 70 anläggningar med mest biologiska utsläpp av koldioxid. Det är alltså inte bara ett litet komplement, utan en stor potential att minska Sveriges klimatavtryck, inom ett område som i dag inte har några styrmedel alls. Koldioxid från biologiska källor ingår i kretsloppet och räknas därför av naturliga skäl inte in i koldioxidskatt eller EU:s utsläppshandel.

Att Stockholms stadshus AB köper negativa utsläpp är ett bra sätt för Stockholms stad att minska våra samlade utsläpp.